

Βολή διὰ μικροῦ ὄπλου γκρά ἔνθ' ἄν.: Θὰ σ' ἀρχίσουν τσι γραδελιές καὶ θὰ χάσ'ς τὸ βούσουλά σου. Τὸν ἐβάρησε μία γραδελιά. Πβ. γ κ ρ α δ ι ἄ.

γκραδιά ἡ, Στερελλ. (Αἰτωλ.)—Δ. Κόκκιν., Ν. Ἑστία 18 (1935), 1109 *γραδιά* Α. Κρήτ. (Κριτσ.) Μύκ. Σάμ. (Παλιοκαστρ.) *γραιδεά* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) *γραδία* Πελοπν. (Μάν. Πάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ κ ρ ἄ ς διὰ τοῦ πληθ. γ κ ρ ἄ δ ε ς.

Βολή δι' ὄπλου γκρά ἔνθ' ἄν.: Αὐτὰ δὲν εἶναι ἀστεία' δὲ βαρᾶνε γκραδιές σὲ μιὰ περιοχὴ ποὺ ὑπάρχει τόσος κόσμος Δ. Κόκκιν. ἔνθ' ἄν. Ἐχάλα ὁ τόπος ἀπὸ τὴ γραιδεές, ἐκρόασι σημάδι (...ἔρριπτον ἐπὶ σκοπὸν) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Πβ. γ κ ρ α δ ε λ ι ἄ.

γκραδίστικος ἐπίθ. ἐνιαχ. *γρανίστικος* Κρήτ. (Σφακ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γ κ ρ ἄ ς διὰ τοῦ πληθ. γ κ ρ ἄ δ ε ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί σ τ ι κ ο ς. Διὰ τὸν τύπ. *γρανίστικος* βλ. λ. γ κ ρ α δ ἄ κ ι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *γρανῆς*.

Ἄνθ' ἄν. εἰς τὸ ὄπλον γκρά ἔνθ' ἄν.: Κοῦπες *γρανίστικες* (= οἱ κάλυκες τῶν σφαιρῶν τοῦ ὄπλου γκράς) Κρήτ. (Σφακ.)

γκραδόκουπα ἡ, ἐνιαχ. *γρανόκουπα* Κρήτ. (Ρέθυμν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γ κ ρ ἄ ς καὶ κ ο ὕ π α.

Κάλυξ σφαιρῶν τοῦ ὄπλου γκράς ἔνθ' ἄν.

γκραδότσαγγρα ἡ, ἐνιαχ. *γραδότσαγρα* Πελοπν. (Γέρμ. Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γ κ ρ ἄ ς, διὰ τοῦ πληθ. γ κ ρ ἄ δ ε ς, καὶ τ σ ἄ γ γ ρ α.

Ἡ τσάγγρα ἡ διασκευασθεῖσα εἰς ὀπισθογεμὲς κυνηγετικὸν ὄπλον διὰ τῆς προσθήκης τοῦ κινητοῦ οὐραίου τοῦ γκρά. ἔνθ' ἄν.

γκραμίνα ἡ, ἀμάρτ. *γραμῖν-να* Ἀπουλ. (Στερνατ.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. γ ρ ἄ μ ι ο ν καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ Λατιν. *gramen*. Βλ. G. Rohlf, Lex. Gr., εἰς λ. γ ρ ἄ μ ι ο ν.

Ἡ ἄγρωστις, ἡ ἀγριάδα: Μὲ τὸ *rouv-dátoulo ágád-dome* τὴν *γραμῖν-να* ἀτ-τ' ἄλατρο (μὲ τὸ βουκέντρι βγάζομε τὴν ἀγριάδα ἀπὸ τὸ ὕνι). Τῇ *γραμῖν-να* τῆτ-τρῶνε τὰ πρόατα (= πρόβατα). Συνών. βλ. εἰς λ. ἄ γ ρ ι ἄ δ α.

γκράν ἐπίθ. σύνθηθ. *γρά* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γράν* Κέρκ. *γράδος* Κερκ. Παξ. Σύμ. *γράντος* Α. Ἀναργ., Σπετσιώτ. 72 *κράδας* Θράκ. (Σαρεκκλ.) Οὐσ *γκράντο* Παξ. *γράδο* Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gran* συντετμημένου τύπ. τοῦ *grande* = μέγας. Οἱ μετὰ τῆς καταλ. -ο ς τύπ. κατὰ τὸ συνών. με γ ἄ λ ο ς.

1) Μέγας ἐπιφανὴς ἐνιαχ.: *Γράδο ψάρι* Σύμ. Τώρα τὸ λοιπὸ μᾶς κάνει τὸ γκράντονε (μ ἄ ς κ ἄ ν ε ι τ ὸ μ ε γ ἄ λ ο) Παξ. Τοῦ ἀπέκοψε τὸ γράντο τσιμπούκι (τὸν πρωραῖον ἱστόν, περὶ τὸ ἱστιοφόρον) Α. Ἀνάργ. ἔνθ' ἄν. β) Τιθέμενον κυρίως ὑπὸ τὸν τύπον γ κ ρ ἄ ν πρὸ ὠρισμένων λέξεων δεικνύει τὸν ἔχοντα μεγάλην ἰσχὺν ἢ ἰδιότητά τινα εἰς μέγαν βαθμὸν σύνθηθ.: Δὲ θὰ λογαριάσω οὔτε τὸ γκράν-πάπα τῆς Ρώμης, γὰρ νὰ καταφέρω ἐκεῖνο ποὺ θέλω Ἀθῆν. Ὡς τὴν ἐξυπνάδα δὲ μοῦ βάνει χέρι οὔτε ὁ γκράν-πάπας Ζάκ. Ὡς *γρά* σινιόρης νὰ δὲ πῇ, δὲ ἴνεται Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Γράν-*

ποδάρης (ὁ ἔχων μεγάλους πόδας) Κεφαλλ. Τὴν εἶδα μὲ *γρά-doualétta* (προφανῶς κατὰ τὸ Γαλλ. *en grande toilette*) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *Γκράν-πρι* (τὸ μέγα βραβεῖον) σύνθηθ. 2) Ἐπιρρηματ., κατὰ τρόπον πολυτελεῖ, ἐπὶ ἐνδυμασίας σύνθηθ.: *Εἶναι ντυμένος γκράν Ἀθῆν.* Συνών. γ κ ρ α ν τ ι ν ο ὦ. 3) Τὸ οὐδ. ὡς οὐσ., μεγαλεῖον, ὑπερηφάνεια Παξ.: *Σοῦ βαστάει ἓνα γκράντο, ποὺ πάει πάτεμα Παξ.* Συνών. γ ρ α ν τ ἔ τ σ α.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γράντες* οἱ, (ὄν. νησί-δων) Κρήτ.

γκράν-κάσσα ἡ, σύνθηθ. *γράν-κάσσα* Ζάκ. Κέρκ. *γράν-γάσσα* Ζάκ. *γρά-γάσσα* ἐνιαχ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gran-cassa*.

1) Μέγα μουσικὸν τύμπανον φέρον ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς στεφάνης αὐτοῦ κύμβαλον ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ μουσικὸς κρούων ἕτερον παράγει μουσικὸν ἦχον, ἐνῶ συγχρόνως διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς πλήττει διὰ ξυλαρίου τὴν δερματίνην ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν σύνθηθ.: *Παίζει γκράν-κάσσα 'ς τὴ Φιλαρμονικὴ τοῦ δήμου Ἀθῆν.* Βαρῶ τὴ *γράν-κάσσα* Κερκ. 2) Μεταφ., χονδρὸς Κέρκ.: *Αὐτὸς ἐγίνηκε γράν-κάσσα* (πάχυνε πολὺ). Ἡ κοιλία του εἶναι *γράν-κάσσα*. β) Γυνὴ ἰδιόμορφως ἐνδε-δυμένη μὲ ἐνδύματα παλαιότερας ἐποχῆς καὶ γενικῶς γυνὴ ἄσχημος Ζάκ. κ.ά.: *Νὰ δῆς μιὰ γυναῖκα ποὺ πῆρε. Τέλεια γράν-γάσσα Ζάκ.* γ) Ἡ ἡλικιωμένη καὶ συνεπῶς πεπειρα-μένη πόρνη ἐνιαχ.: *Εἶναι αὐτὴ μιὰ γκράν-κάσσα!* Ἡ κόρη τῆς εἶναι *πίκουλο* ἀκόμα, δὲν πιάνει μπάζα μπροστὰ 'ς τὴ μάννα κὶ ἄς εἶναι τόσο νιὰ ἀκόμα (*πίκουλο* = μικρὴ, ἀρχά-ρια) Ἰων. (Μπουρνόβ.)

γκρανουάρι τό, ἐνιαχ. *γκρανουάρ* Μακεδ. (Φυτ.)

Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ *grains noirs*.

Σταφύλι μαῦρο μὲ ἐπιμήκεις ρῶγας ἔνθ' ἄν.: *Τὰ γκρα-νουάρια δὲ βάφουν, ἅμα τὰ ζουλίσ'ς Μακεδ.* (Φυτ.)

γκραντέτσα ἡ, Παξ.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *grandeza* = μεγαλεῖον.

Τὸ μεγαλεῖον, ἡ ὑπερηφάνεια. Συνών. γ κ ρ ἄ ν τ ο, τὸ ὅπ. βλ. εἰς λ. γ κ ρ ἄ ν 3.

γκραντίλας ὁ, ἐνιαχ. *γραντίλας* Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ρ ἄ ν, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γ ρ ἄ ν τ ο ς, καὶ τῆς καταλ. -ί λ α ς. Πβ. β ρ ω μ ἰ λ α - β ρ ω μ ἰ λ α ς. τ σ α ν τ ἰ λ α - τ σ α ν τ ἰ λ α ς.

Μεγαλόσωμος ἔνθ' ἄν. β) Μεταφ., παλιάνθρωπος Θράκ. (Σουφλ.)

γκραντινὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. *γραντινὸς* Στερελλ. (Κλών.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ρ ἄ ν, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. γ ρ ἄ ν τ ο ς, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ν ὀ ς.

Ὡραῖος, ἐορταστικός, ἐπὶ ἐνδυμασίας ἔνθ' ἄν.: Ὡς τὰ *γκραντινὰ* ντυμένος (μὲ τὴν καλὴν του ἐνδυμασίαν). Συνών. γ ρ ἰ ο ρ τ ι ν ὀ ς, λ α μ π ρ ἰ ἄ τ ι κ ο ς, σ κ ο λ ἰ α ν ὀ ς.

γκραντινού ἐπίρρ. ἐνιαχ. *γραδινού* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ κ ρ α ν τ ι ν ὀ ς. Πιθαν. ἐκ τῆς φρ. τ ο ὦ γ κ ρ α ν τ ι ν ο ὦ.

Κομπῶς, ἐορταστικῶς, ἐπὶ ἐνδυμασίας ἔνθ' ἄν.: *Εἶναι ἀνμένος γραδινού.* Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Συνών. γ κ ρ ἄ ν 2.

